

Національний
університет
оборони
України

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

“ПРАВОВИЙ СТАТУС ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЗАХИСТ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ ”

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий), PhD
Спеціальність	081 Право
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська (англійська)
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS/90 год. (Л – 10 год., С – 14 год., ПЗ – 4 год., Залік – 2 год.)
Курс/півріччя	2 курс, 2 півріччя
Лінк на дисципліну	https://adl.mil.gov.ua/login/index.php
Оригінальність дисципліни	Авторський курс
Ключові слова	Правовий статус людини і громадянина, правовий статус військовослужбовців, права і свободи людини, міжнародні стандарти прав і свобод людини, права і свободи військовослужбовців, правові гарантії прав і свобод військовослужбовців, нормативно-правові гарантії прав і свобод військовослужбовців, організаційно-правові гарантії прав і свобод військовослужбовців, міжнародне гуманітарне право, міжнародно-правовий захист жертв збройних конфліктів, міжнародно-правовий захист цивільного населення.
Викладач	ПАШИНСЬКИЙ Володимир Йосипович доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри військового права та правоохоронної діяльності інституту стратегічних комунікацій. Сторінка в Orcid: https://orcid.org/0000-0001-7349-2227 Наукові та навчально-методичні праці за тематикою дисципліни: 1. Пашинський В. Й. Правовий статус військовослужбовців / Військове право України: підручник / кол. авторів; за заг. ред. А.М. Колодія, О.В. Кривенка,

- В.Й. Пашинського. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019. 392 с. С.
2. Пашинський В. Й., Медвідь Л. П., Шамрай Б. М. Правовий статус та соціальний захист військовослужбовців: поняття і правове регулювання. // Права людини та публічне врядування в сучасних умовах : collective monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. 952 с. С. 651-675.
DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-320-0-33>
3. Петро Діхтієвський, Володимир Пашинський. Суб'єктивні публічні права та обов'язки приватної особи / Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні : навчальний посібник : у 2-х томах. Том 1. Загальне адміністративне право. Особливе адміністративне право / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. ; за заг. ред. В. Галунька, В. Фелика. Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 622 с. С.186-201.
4. Pashinskyi, V., Kryvenko, O., Shamray, B., Aliiev, R., Falko, V. Problems of Physical and Legal Protection of Citizens in the Territories of Other States during Armed Conflicts. Pakistan Journal of Criminology 2023, 15(2), P. 213–226.
<https://www.pjcriminology.com/wpcontent/uploads/2023/08/Contents15-2.pdf>

Підвищення кваліфікації:

1. Захистив дисертацію доктора юридичних наук на тему «Адміністративно-правове забезпечення оборони України: теорія і практика». Диплом доктора юридичних наук ДД №010975 від 09.02.2021 р.
2. Міжнародне стажування у Білостоцькому університеті (Республіка Польща) «Навчання та дослідження в сучасному університеті: тенденції, виклики та майбутні напрямки» з 12 серпня по 20 вересня 2024 року, сертифікат №78 від 20.09.2024 р.

Контактні дані: e-mail: militar@ua.fm

Компетентності, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:

- СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.
- СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.
- СК08. Здатність проводити дослідження правового регулювання у сфері права національної безпеки та військового права, правового забезпечення європейської та євроатлантичної інтеграції.

Запланований результат:

- РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.
- РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.
- РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.
- РН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.
- РН12. Аналізувати тенденції розвитку права національної безпеки, військового права та військового законодавства, визначати перспективні напрями науково-правових досліджень.

<p>Чому дисципліна для мене є важливою/корисною/актуальною?</p>	<p>Я поповню теоретичні знання щодо розуміння правової природи, сучасних наукових концепцій та особливостей правового статусу військовослужбовців, актуальних теоретичних і практичних проблем реалізації прав і свобод військовослужбовців, забезпечення прав і свобод людини під час збройних конфліктів у відповідності до норм міжнародного гуманітарного права. Сформулюю теоретичні основи та отримаю практичні навички, які дозволить виявляти і вирішувати проблемні питання у подальшій професійній діяльності.</p>
<p>Які знання я отримаю?</p>	<p>Знання: сучасних теоретичних підходів щодо розуміння правового статусу людини і громадянина, поняття, особливостей та структури правового статусу військовослужбовців; поняття та міжнародних стандартів прав і свобод людини; поняття, класифікації прав і свобод військовослужбовців та їх обмежень в умовах військової служби, пільги та компенсацій, що надаються військовослужбовцям; правових гарантії прав і свобод військовослужбовців, поняття, класифікації та характеристика нормативно-правових гарантії, поняття та система організаційно-правових гарантії; поняття, джерел, принципів, суб'єктів міжнародного гуманітарного права (права збройних конфліктів); системи міжнародно-правового захисту учасників та жертв збройних конфліктів, захисту цивільного населення під час збройного конфлікту, правового положення поранених, хворих та осіб, що потерпіли аварію корабля, правового положення комбатантів та військовополонених.</p>
<p>Які вміння я розвину?</p>	<p>Вміння, необхідні для вирішення ключових теоретичних питань та практичних правових проблем у сфері забезпечення прав і свобод військовослужбовців, забезпечення захисту, прав учасників та жертв збройних конфліктів, зокрема в контексті вимог міжнародного гуманітарного права.</p>
<p>Що мене очікує?</p>	<p>Вивчення теоретичних та практичних аспектів міжнародно-правового регулювання правового статусу, прав і свобод військовослужбовців, основних положень міжнародного гуманітарного права, забезпечення захисту та прав учасників і жертв збройних конфліктів.</p>
<p>Якого результату я досягну?</p>	<p>Можу бути спроможний: здійснювати аналіз сучасних теоретичних підходів щодо прав і свобод військовослужбовців, тлумачення норм міжнародного права, міжнародного гуманітарного права та національного законодавства у сфері забезпечення прав людини під час збройних конфліктів; готувати теоретичні висновки, правові пропозиції та практичні рекомендації щодо удосконалення правового механізму забезпечення прав людини під час збройних конфліктів; мати теоретичні знання та навички для здійснення науково-правових досліджень та науково-педагогічної діяльності.</p>
<p>Де я зможу застосувати отримані знання та вміння?</p>	<p>Під час проведення наукових досліджень. Під час підготовки та участі у обговорення на наукових конференціях, семінарах, круглих столах, нарадах, дискусіях, суперечках тощо. У майбутній науково-педагогічній (науковій) та професійній діяльності.</p>
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Правовий статус військовослужбовців. Л 1/1. Правовий статус людини і громадянина. С 1/2. Сутність правового статусу військовослужбовців. Л 1/3. Права і свободи людини - основний елемент правового статусу</p>

	<p>військовослужбовців. С 1/4. Поняття та класифікація прав і свобод військовослужбовців С 1/5. Обмеження прав і свобод військовослужбовців. Л 1/6. Гарантії забезпечення прав і свобод військовослужбовців. С 1/7. Нормативно-правові гарантії прав і свобод військовослужбовців. С 1/8. Організаційно-правові гарантії прав і свобод військовослужбовців. ПЗ 1/9. Розробка пропозицій щодо удосконалення законодавства про правовий статус військовослужбовців. Тема 2. Захист прав і свобод людини під час збройних конфліктів Л 2/1. Міжнародне гуманітарне право в системі міжнародного публічного права. С 2/2. Система міжнародного гуманітарного права. Л 2/3. Міжнародно-правовий захист жертв збройних конфліктів С 2/4. Правовий захист жертв війни та цивільних об'єктів. Залік</p>
<p>Інформаційні джерела</p>	<p>Правові акти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text 2. Закон України «Про Збройні Сили України». Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text 3. Закон України «Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text 4. Загальна декларація права людини. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text 5. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text 6. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text 7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text 8. Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях від 12 серпня 1949 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_151#Text 9. Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі від 12 серпня 1949 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_152#Text 10. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 року https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text 11. Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text <p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Військове право України: підручник /кол. авторів; за заг. ред. А.М. Колодія, О.В. Кривенка, В.Й. Пашинського. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019. 392 с. 2. Пашинський В. Й. Правовий статус військовослужбовців / Військове право України: підручник /кол. авторів; за заг. ред. А.М. Колодія, О.В. Кривенка, В.Й. Пашинського. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019. 392 с. С.169-204. 3. Діхтієвський П. В., Пашинський В. Й. Суб'єкти адміністративного права. Адміністративне право України. Повний курс: підручник. В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В. Галунька, О. Правоторової.

	<p>Видання четверте. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 635 с. С.84-168.</p> <p>4. Діхтієвський П. В., Пашинський В. Й. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права/Адміністративне право України: підручник / [П. Діхтієвський, Ю. Ващенко, Н. Задирака, В. Пашинський, В. Клиничук та інші]; за заг. ред. П. Діхтієвського. Київ: «Видавництво Людмила», 2023. 772 с. С.219-259.</p> <p>5. Медвідь Л. Законодавчі новели щодо прав і обов'язків військовослужбовців у зв'язку із запровадженням воєнного стану в Україні // Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права : Дніпро : Видавничий дім «Гельветика», 2022, №3 .С.181-185.</p> <p>6. Медвідь Л. Зміст та характеристика парламентського контролю за додержанням прав та свобод людини і громадянина, в тому числі військовослужбовців // Аналітично-порівняльне правознавство : електронне наукове видання : Ужгород : Ужгородський національний університет, 2022, №3. С. 175-179.</p> <p>7. Пашинський В. Й., Медвідь Л. П., Шамрай Б. М. Правовий статус та соціальний захист військовослужбовців: поняття і правове регулювання. // Права людини та публічне врядування в сучасних умовах : collective monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. 446 p. P. 315-346</p> <p>8. Науково-практичний коментар Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». П.П. Богуцький, О.В.Кривенко, А.О. Кривенко, В.Й.Пашинський. Львів: НАСВ, 2019. 254 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://portal.rada.gov.ua Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. 2. http://kmu.gov.ua Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. 3. http://president.gov.ua Офіційний веб-сайт Президента України. 4. http://ccu.gov.ua Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України. 5. http://www.nau.ua Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
<p>«Правила гри»</p>	<p>З боку викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпечення потреб та запитів здобувачів; – подання актуального й необхідного матеріалу; – наповнення дистанційного курсу на платформі Moodle; – дотримання андрогогічної справедливості, норм та принципів андрогогічної етики, відкритість і щирість у спілкуванні; – забезпечення позитивної й творчої атмосфери на навчальних заняттях. <p>З боку здобувача:</p> <ul style="list-style-type: none"> – готовність навчатися, розвиватися і змінюватися; – відвідування навчальних занять; – опрацювання лекційного матеріалу; – якісна підготовка до семінарських занять; – доброзичливість, відкритість, щирість, готовність до конструктивної критики; – оригінальність, креативність, ініціативність; – дотримання академічної доброчесності
<p>Академічна мобільність</p>	<p>Здобувачу освіти гарантується право на академічну мобільність, яка здійснюється відповідно до угод та меморандумів про наукову та науково-технічну співпрацю із закладами НАН України, ВВНЗ, військовими навчальними підрозділами ЗВО та науковими організаціями. А також відповідно до угод про співпрацю із закордонними військовими ЗВО,</p>

	доступом до спільних освітньо-наукових проєктів (ERASMUS+, DEEP UKRAINE Programme), та залученням до міжнародних конференцій.
Додатково	Детальнішу інформацію про “Правовий статус військовослужбовців та захист прав і свобод людини під час збройних конфліктів” наведено в робочій програмі навчальної дисципліни